Vai ir kāds, kuru jūs gribētu satikt,
ja jums tiktu dota iespēja atgriezties pagātnē?

Prologs

Kāda savāda pilsētas leģenda vēsta par kafejnīcu mazā ieliņā. Klīst baumas, ka, apsēžoties noteiktā vietā – un tikai tajā vien! –, ir iespējams atgriezties pagātnē.

Taču ir arī noteikumi... ļoti stingri noteikumi.

Pirmkārt, tiem, kuri atgriežas pagātnē, tiek dota iespēja tikties tikai ar cilvēkiem, kuri kaut reizi jau apmeklējuši šo kafejnīcu. Otrkārt, jāņem vērā, ka, pat atgriežoties pagātnē, tagadne neizmainīsies par spīti visiem pūliņiem. Treškārt, ikvienam, kurš vēlas atgriezties pagātnē, ir jāpagaida, līdz piecelsies un aizies iepriekšējais apmeklētājs, kas sēž maģiskajā krēslā. Ceturtkārt, uzturoties pagātnē, neviens nedrīkst atstāt savu vietu. Piektkārt, pagātnē ir atļauts palikt tikai tik ilgi, līdz ir atdzisusi kafija apmeklētāja tasītē.

Un arī tas vēl nav viss...

Tomēr daudzi, kas ir dzirdējuši šo gluži neticamo leģendu, vēl aizvien uzmeklē kafejnīcu mazajā bezvārda ieliņā.

Kafejnīcu, ko sauc *Funiculì, funiculà*.

Vai jūs gribētu atgriezties pagātnē, izlasījuši šos noteikumus?

Šajā grāmatā apkopotajos stāstos ir aprakstīti četri brīnumaini un aizkustinoši notikumi, kas atgadījās savādajā kafejnīcā. "Mīlētāji" stāsta par sievieti, kuru pameta draugs, lai gan viņa bija cerējusi, ka abi drīz apprecēsies, "Vīrs un sieva" – par medmāsu un vīrieti, kas pamazām zaudē atmiņu, "Māsas" – par vecāko māsu, kura pameta dzimtās mājas, un jaunāko māsu ar lielisku apetīti, "Māte un bērns" – par grūtnieci, kas strādā kafejnīcā.

Vai ir kāds, kuru jūs gribētu satikt, ja jums tiktu dota iespēja atgriezties pagātnē?

Tikai uz brīdi, pirms atdziest kafija jūsu tasītē...

I

Mīlētāji

– Njā, tad nu es... Man laiks iet, – nenoteikti nomurmināja vīrietis, pastiepdamies pēc ceļasomas un celdamies kājās.

– Vai tiešām? – Sieviete pacēla acis un neticīgi viņu uzlūkoja. Vīrietis vēl nebija bildis ne pušplēsta vārda par to, ka starp viņiem viss varbūt ir beidzies. Taču, kad viņš lūdza atnākt uz tikšanos, jo esot "pārrunājams kas svarīgs", un pēc trīs gadus ilgušām attiecībām piepeši paziņoja, ka darba darīšanās dodas uz Ameriku, viņai nebija grūti iztēloties, ka abu saruna tikai dažas stundas pirms viņa aizbraukšanas būs pēdējā pat tad, ja netiks bilsts ne vārds par to, ka viss varbūt ir beidzies. Kaut arī viņa, dzirdot, ka būs "pārrunājams kas svarīgs", bija maldīgi cerējusi, ka viņš viņu bildinās.

– Kas ir? – vīrietis pajautāja, vairīdamies skatīties viņai acīs.

– Varbūt tu tomēr būsi tik laipns un paskaidrosi? – sieviete vaicāja uzstājīgā tonī, kuru viņas draugs nekad nebija varējis ciest.

Kafejnīca, kurā abi sēdēja, atradās pagrabstāvā, un logu tajā nebija. Telpu apgaismoja tikai sešas griestu lampas ar abažūriem un viena sienas lampa netālu no ieejas, tāpēc tajā vienmēr valdīja puskrēsla gaišā sēpijas brūnumā. Tikai paskatoties pulkstenī, varēja noteikt, vai ir diena vai varbūt jau vakars.

Pie sienas karājās trīs lieli senlaicīgi pulksteņi, bet katrs rādīja citu laiku. Pirmo reizi apmeklējot kafejnīcu, neviens nespēja pateikt, vai pulksteņu mehānisms ir bojāts vai arī tie ir tīši noregulēti, lai rādītu nepareizu laiku. Lai būtu kā būdams, jebkuram apmeklētājam atlika vien paļauties uz paša laikrādi. Jaunais vīrietis nebija izņēmums.

Ieskatījies rokaspulkstenī, viņš ar pirkstu paberzēja pieri virs labās uzacs un vieglītēm pastiepa uz priekšu apakšlūpu.

To redzot, sieviete, neslēpdama sapīkumu, izmeta:

– Spriežot pēc tavas sejas izteiksmes, tu laikam domā, ka es uzvedos neciešami.

– Nē, nedomāju. – Vīrietis acīmredzami jutās diezgan neērti.

– Gan jau domāji! – viņa nesamierināmā tonī noskaldīja.

Vīrietis atkal pastiepa apakšlūpu un apklusa, vairoties no draudzenes skatiena.

Mirkli abi klusēja.

Sievieti nepārprotami kaitināja drauga neizlēmīgā izturēšanās.

– Tu laikam gribi, lai es pati to pasaku, vai ne? – Pikti piemiegusi acis, viņa uzmeta vīrietim nīgru skatienu un pastiepa roku, lai paņemtu kafijas tasīti, kas stāvēja uz galdiņa viņas priekšā. Aukstā, saldenā kafija nepavisam neuzlaboja slikto omu.

Vīrietis atkal ielūkojās rokaspulkstenī. Aplēsis, cik laika atlicis līdz brīdim, kad vajadzēs sēsties lidmašīnā, viņš saprata, ka drīz jādodas prom. Nervozi paberzēja pieri virs labās uzacs. Sieviete šķita vēl vairāk nokaitināta, manīdama, ka draugs nevar vien sagaidīt, kad varēs aiziet, un saskaitusies nolika kafijas tasīti. Porcelāns skaļi nošķindēja, un vīrietis neviļus satrūkās.

Pirksti, kas tikko bija nervozi berzējuši pieri, tagad sabužināja matus. Smagi nopūties, vīrietis lēnām atslīga dziļāk krēslā iepretī draudzenei. Pēc visa spriežot, viņš bija pārvarējis sākotnējo neērtības sajūtu.

Sieviete pārsteigta apjauta, ka noskaņojums ir mainījies. Tagad viņa bija tā, kas nolaida acis un mēģināja saņemties, vairīdamās no drauga skatiena un raudzīdamās uz savām dūrēs sažņaugtajām rokām.

Saprazdams, ka laika vairs nav, vīrietis apņēmīgi iesāka, nenogaidījis, kad viņa atkal pacels acis:

– Paklau...

Viņš vairs nerunāja kaitinoši izvairīgā tonī kā vēl pirms dažiem mirkļiem. Balsī ieskanējās apņēmība.

Taču sieviete, tā arī nepaceldama skatienu, pārtrauca viņu pusvārdā un šķietami nevērīgi izmeta:

– Varbūt vienkārši ej.

Bija skaidrs, ka viņa vairs negrib dzirdēt paskaidrojumus, kurus pati bija pieprasījusi. Vīrietis apstulbis sēdēja tik nekustīgi, it kā pat laika ritējums būtu apstājies.

– Tev jāiet, vai nav tiesa? – sieviete bilda kaprīzi kā maza meitene. Vīrietis uzlūkoja viņu ar neizpratnes pilnu skatienu, it kā nespētu aptvert šo vārdu jēgu. Laikam sapratusi, cik neglīta ir viņas bērnišķīgā klīrēšanās, sieviete novērsās un iekoda lūpā.

Vīrietis, ne vārda neteicis, piecēlās un klusā balsī uzsauca viesmīlei, kas stāvēja aiz bāra letes:

– Atvainojiet, vai varu samaksāt?

Viņš pastiepa roku pēc rēķina, kas gulēja uz galda, taču sieviete pasteidzās uzlikt tam plaukstu.

– Es vēl mazliet uzkavēšos, – viņa teica, grasīdamās piebilst, ka samaksās, bet vīrietis, neklausoties viņas iebildumos, paņēma papīra lapiņu un devās uz kasi.

– Par abiem.

– Es taču teicu, ka tev nav jāmaksā par manu kafiju. – Sieviete pagriezās un pastiepa roku, tomēr kājās nepiecēlās. Neskatīdamies uz draudzeni, vīrietis izņēma no maka tūkstoš jenu naudaszīmi un līdz ar rēķinu pasniedza viesmīlei.

– Atlikumu nevajag...

Tad viņš skumīgi uzlūkoja sievieti, nesteidzīgi paņēma ceļasomu un izgāja pa durvīm.

KLING-KLANG!

– ... tas notika pirms nedēļas.

To teikusi, Fumiko Kijokava saplaka kā pārdurts balons, no kura izplūdis viss gaiss, un, nez kā pamanīdamās neapgāzt kafijas tasi, bezspēcīgi sakņupa pār galdu.

Viesmīle un pie bāra letes sēdošā apmeklētāja, kuras bija klusēdamas klausījušās Fumiko stāstījumā, tagad zīmīgi saskatījās.

Fumiko sīki un smalki aprakstīja, kas pirms nedēļas bija risinājies šajā pašā kafejnīcā.

Vēl būdama vidusskolniece, Fumiko pašmācības ceļā apguva sešas valodas, pēc tam ar izcilību pabeidza prestižo Vasedas Universitāti un sāka strādāt lielā IT firmā, kas specializējās medicīnas tehnoloģijās. Pēc diviem gadiem viņa jau bija menedžere, kurai tika uzticēts vadīt svarīgus projektus. Fumiko bija viena no tām sievietēm, kas enerģiski un apņēmīgi kāpj pa karjeras kāpnēm.

Todien Fumiko laikam devās mājup pēc darba, jo bija ģērbusies biroja darbinieces parastajā formastērpā – baltā blūzē, melnā žaketē un biksēs. Neparasta bija viņas seja ar smalkiem, skaidri iezīmētiem vaibstiem un mazu muti – Fumiko izskatījās gluži kā popzvaigzne. Pusgarie, melnie mati bija tik mirdzoši, ka reizēm pat šķita – ap viņas galvu vizmo eņģelisks nimbs, un lietišķais kostīms nespēja noslēpt skaisti veidotā auguma aprises. Fumiko bija pievilcīga sieviete, kas piesaistīja daudzus skatienus gluži kā modele no glancēta žurnāla, – īsta skaistule un gudriniece. Tas, vai viņa pati to apzinājās, jau ir cits jautājums.

Fumiko dzīves saturs bija viņas darbs. Nevarētu gan teikt, ka romantiskas attiecības viņu nemaz neinteresēja, tomēr salīdzinājumā ar darbu tās nepārprotami bija otršķirīgas, un pagaidām šāds stāvoklis viņu pilnībā apmierināja.

"Mana mīlestība ir mans darbs," Fumiko mēdza teikt un bija noraidījusi jau vairāku vīriešu uzmanības apliecinājumus, turklāt tik nevērīgi, it kā notrauktu pūciņu no piedurknes.

Fumiko draugu sauca Gorō* Katada. Viņš bija trīs gadus jaunāks, pēc specialitātes – sistēmu inženieris un, tāpat kā Fumiko, strādāja medicīnas tehnoloģiju firmā, tiesa, nedaudz mazākā un ne tik nozīmīgā. Abi bija iepazinušies pirms diviem gadiem, strādājot kopīgā projektā. Jā, Gorō patiešām bija Fumiko draugs.

Toreiz, pirms nedēļas, saņēmusi ziņu, ka Gorō ir "pārrunājams kas svarīgs", Fumiko ieradās uz tikšanos, ģērbusies bāli sārtā kleitā un smilškrāsas pavasara mētelī. Eleganto ansambli papildināja baltas laiviņkurpes. Pats par sevi saprotams, iedama pa pilsētas ielām, viņa pievilka vīriešu skatienus gluži kā magnēts.

Šāda stila apģērbs Fumiko bija kas jauns, jo pirms iepazīšanās ar Gorō darbs bija aizpildījis viņas dzīvi tik lielā mērā, ka viņai piederēja tikai vairāki lietišķi kostīmi. Un arī tikties ar savu draugu viņa parasti mēdza pēc darba dienas beigām.

Tomēr Fumiko nojauta, ka ne jau velti Gorō aicina viņu uz tikšanos, kurā būs "pārrunājams kas svarīgs". Sirdij iepukstoties priecīgās gaidās, viņa jau laikus parūpējās par tērpu, kas atbilstu šādai reizei.

Taču, sasnieguši kafejnīcu, kurā parasti mēdza tērzēt, Gorō un Fumiko ieraudzīja, ka pie durvīm piekārta

---

* Grāmatas tekstā pēc tulkotājas ieteikuma lietots garais ō, lai iespējami precīzāk atveidotu atsevišķu japāņu valodas vārdu fonētiskās īpatnības. *(Red. piez.)*

plāksnīte ar uzrakstu "Uz laiku slēgta". Tā bija liela vilšanās, jo galdiņi šajā kafejnīcā atradās atsevišķos nodalījumos, un tas būtu bijis ideāli, jo viņiem taču "pārrunājams kas svarīgs". Tomēr neko darīt, vajadzēja vien meklēt citu kafejnīcu. Mazā, gandrīz nevienam nezināmā sānieliņā viņi pamanīja neuzkrītošu koka izkārtni pie pagrabstāva kafejnīcas. Stāvot pie durvīm, bija grūti spriest par šī iestādījuma priekšrocībām, taču Gorō un Fumiko iepatikās kafejnīcas nosaukums, kas atsauca atmiņā iemīļotu melodiju no bērnu dienām, un galu galā viņi nolēma tajā iegriezties.

Fumiko vēl nebija lāgā pārkāpusi pār kafejnīcas slieksni, kad jau nožēloja šo lēmumu. Telpa bija vēl mazāka, nekā viņa bija domājusi. Pie bāra letes pietika vietas trim apmeklētājiem, un zālē atradās tikai trīs galdiņi, katrs domāts divām personām, tātad vienlaikus kafejnīcā varēja uzturēties tikai deviņi apmeklētāji. Tas nozīmēja, ka svarīgo sarunu vajadzēs risināt pusbalsī, citādi visi klātesošie dzirdēs, kas viņiem apspriežams. Arī sēpijas brūnuma puskrēsla, kas valdīja vāji apgaismotajā telpā, Fumiko nepavisam nebija pa prātam.

Te droši vien tiek slēgti tumši darījumi.

Tāds bija pirmais iespaids par šo kafejnīcu. Vēlreiz pārlaidusi telpai piesardzīgu skatienu, Fumiko vilcinādamās apsēdās pie galdiņa. Ja neskaita viņu un Gorō, te atradās vēl tikai viesmīle un trīs citi apmeklētāji. Pie paša tālākā galdiņa kāda sieviete baltā kleitā ar īsām piedurknēm rāmi lasīja grāmatu. Padrūms vīrietis pie galdiņa, kas atradās vistuvāk ieejai, šķirstīja žurnālu ar ceļojumu aprakstiem, laiku pa laikam kaut ko

atzīmēdams mazā blociņā. Pie bāra letes sēdēja koši sarkanā krekliņā un zaļās, piegulošās sporta biksēs tērpusies sieviete, kuras mati bija uztīti uz ruļļiem. Pār krēsla atzveltni viņa bija nevērīgi pārlikusi stepētu vesti. Sieviete ar ruļļiem matos nez kāpēc bija vienīgā, kas uzmeta Fumiko un viņas draugam paviršu skatienu un pēc tam veltīja abiem platu smaidu. Kamēr Fumiko un Gorō bija iegrimuši sarunā, sieviete ar ruļļiem matos laiku pa laikam bilda pāris vārdu viesmīlei aiz bāra letes un skaļi iesmējās.

* * *

Noklausījusies Fumiko stāstu, sieviete ar ruļļiem matos nomurmināja:

– Patiešām.

Diez vai viņa bija sapratusi, visticamāk, gribēja tikai pierādīt, ka ir uzmanīgi klausījusies. Sievieti ar ruļļiem matos sauca Jaeko Hirai, un viņai tikko bija apritējuši apaļi trīsdesmit gadi. Hirai bija tuvējā uzkodu bāra īpašniece un kafejnīcas pastāvīgā apmeklētāja. Pa ceļam uz darbu viņa vienmēr mēdza tajā iegriezties, lai izdzertu tasi kafijas. Arī todien Hirai vēl nebija paspējusi izņemt ruļļus no matiem, taču ģērbusies bija citādi nekā pirms nedēļas – šoreiz dzeltenā, visai izaicinošā bezpiedurkņu topiņā, koši sarkanos minisvārkos un žilbinoši violetās zeķbiksēs. Hirai, kājas sakrustojusi, sēdēja uz krēsla pie bāra letes un uzmanīgi klausījās Fumiko stāstījumā.

– Tas notika pirms nedēļas. Jūs droši vien atceraties, vai ne? – Fumiko piecēlās un uzlūkoja viesmīli.

– Nu vispār... – tā apjukusi nomurmināja, izvairīdamās no Fumiko skatiena.

Viesmīli sauca Kadzu Tokita. Viņa bija kafejnīcas īpašnieka māsīca, studēja mākslas akadēmijā un strādāja par viesmīli, lai mazliet piepelnītos. Kadzu bija gaiša āda, skaists sejas ovāls un iegarenas mandeļveida acis, tomēr vaibstiem nez kāpēc pietrūka savdabības. Ja palūkotos uz Kadzu un pēc tam aizvērtu acis, diez vai izdotos atcerēties, kā viņa izskatās. Vārdu sakot, Kadzu bija pelēcīga, neievērojama būtne, kuru grūti pamanīt pūlī. Arī draugu viņai nebija daudz. Tomēr pati Kadzu par to nemaz nebēdāja, jo veidot attiecības ar citiem cilvēkiem viņai šķita pārāk apgrūtinoši.

– Nu labi, bet tagad? Kur tagad ir jūsu draugs? – Hirai bez sevišķas intereses apjautājās, rotaļādamās ar savu kafijas tasīti.

– Amerikā, – izdvesa Fumiko, neviļus piepūzdama vaigus.

– Tātad viņš izlēma par labu darbam? – konstatēja Hirai, acumirklī izlobījusi Fumiko stāsta dziļāko jēgu.

– Nav tiesa! – iesaucās Fumiko, ieplezdama acis.

– Nu nē, būs gan tiesa. Viņš taču aizlidoja uz Ameriku, vai ne? – attrauca Hirai, acīmredzami pārsteigta par tādu atbildi.

– Vai tad jūs nesapratāt, ko es cenšos jums pateikt? – Fumiko uzstājīgi noprasīja.

– Ko tieši?

– Es gribēju lūgt, lai viņš paliek, bet mans sievietes lepnums neļāva pazemoties.

– Ko tu neteiksi! – Hirai atliecās atpakaļ un zaudēja līdzsvaru, gandrīz noveldamās no krēsla. Fumiko ignorēja viņas reakciju un, gluži kā atbalstu lūdzot, uzlūkoja Kadzu.